

Spelling

Waarom zijn chocoladeletters altijd hoofdletters?

Dit is een extra spellingles over het gebruik van hoofdletters in woorden (en samenstellingen) waarin namen van feestdagen voorkomen.

Tijdsduur

30-45 minuten

Doel

De kinderen oefenen met het al of niet schrijven van hoofdletters in woorden en samenstellingen die gerelateerd zijn aan de feestdagen.

Materiaal

- Werkblad 1: 'Waarom chocoladeletters altijd hoofdletters zijn', voor elk kind.
- Werkblad 2: voor elk groepje van vier kinderen een blad. Drie kinderen van het groepje krijgen elk een spel.
- Werkblad 3: voor elk groepje van vier een blad. Speler 4 van elk groepje leest de zinnen van dit blad voor.
- (Verpakking van) chocoladeletter(s).

Inleiding

Start de les met het tonen van een of meer (verpakkingen van) chocoladeletters. Stel vervolgens de volgende vragen:

Vraag 1: Wat kan de reden zijn waarom voor chocoladeletters altijd hoofdletters gebruikt worden?

Vraag 2: Wanneer schrijf je een hoofdletter?

Vraag 3: Schrijf je woorden waarin de naam van een feestdag voorkomt altijd met een hoofdletter?

Instructie

Herhaal naar aanleiding van vraag 2 en 3 wat de kinderen hier eerder over geleerd hebben en geef mondeling of digitaal (zie hierna) de volgende aanvullende instructie:

Je schrijft een hoofdletter aan het begin van een zin, maar ook als je een persoon, een plaats of een zaak wilt aanduiden. Namen van feestdagen schrijf je dus met een hoofdletter, maar samenstellingen met deze namen niet! De naam voor een periode (de advent, de ramadan) schrijf je met een kleine letter.

Bronnen:

1. Taaljournaal en instructie hoofdletters

In groep 6 worden de eigennamen voor personen en aardrijkskundige namen aangeboden volgens de regelweg. In groep 7 wordt de regel iets uitgebreid: ook de namen van talen en feesten schrijf je met een hoofdletter. In groep 8 (week 1) wordt de leerstof herhaald en uitgebreid met lastige kwesties als in : 's-Hertogenbosch.

2. Leidraad bij de woordenlijst Nederlandse Taal (Het Groene Boekje)

Werkbladen

De opdrachten op werkblad 1 worden daar kort toegelicht en kunnen zelfstandig worden gemaakt als oefening in wel of niet schrijven van hoofdletters.

Werkblad 2 bestaat uit bingokaarten en op werkblad 3 staan de zinnen die bij het bingospel horen. Het spel is bedoeld om in viertallen zelfstandig te laten spelen. Een van de kinderen is dan de spelleider die de zinnen voorleest. De drie anderen krijgen elk een van de drie spelkaarten.

Degene die BINGO!! roept, wint niet automatisch het spel! De winnaar is degene die bingo heeft én alle hoofdletters en kleine letters juist heeft geschreven.

In groepjes

Deel beide werkbladen uit. Geef de spelleider werkblad 3. De drie anderen krijgen elk een spel (los knippen!) van werkblad 2.

De spelleider leest de instructies goed door.

(Leg deze eventueel aan alle spelleiders gezamenlijk uit.)

Hierna begint het spel. De spelleider leest in willekeurige volgorde de zinnen voor en noteert welke zinnen hij heeft gelezen.

LET OP

De spelers mogen alleen de zinnen die zijn voorgelezen, invullen!

Zodra een kind BINGO!! heeft geroepen, kijken de kinderen in het groepje samen de zinnen na. Als alle woorden juist zijn geschreven, is dat kind de winnaar. Als dat niet zo is, gaat het spel door tot er wel een winnaar is.

Wie zich niet aan de spelregel hierboven houdt, verliest automatisch. Hierna spelen de kinderen het spel nog een- of tweemaal; steeds ieder met een verschillende kaart!

Afsluiting

Sluit de les af met een kort gesprekje over de uitdrukking: *Dat gebeurt alleen als Pasen en Pinksteren op één dag vallen.*

Herinner de kinderen nog eens aan de regel voor het schrijven van hoofdletters en ga kort in op de betekenis van deze uitdrukking.

Kennen ze het antwoord al op de vraag boven deze lessuggestie? Hoofdletters van chocolade zijn gewoon groter en lekkerder!